

OBREZOVANJE FANTKOV JE POHABLJANJE!

Rutinsko obrezovanje dečkov je zelo boleč postopek, pri katerem prepucij (kožico) odrežejo s penisa. Starši svojo odločitev zagovarjajo z verskimi, higienskimi ali estetskimi razlogi, otroci pa imajo lahko zaradi tega travmatske izkušnje.

(Foto: iStockphoto)

Rutinsko obrezovanje otrok (ponavadi v starosti od štiri do osem let) opravljajo predvsem v nekaterih muslimanskih državah v Afriki, nekaterih arabskih državah ter v delih Azije (skupaj v 28 državah). Obrezovanje fantkov pa iz verskih razlogov in prepričanja staršev, da je obrezan ud veliko bolj higienski in lepši, izvajajo tudi v Sloveniji. Veliko staršev je namreč prepričanih, da ravnajo v otrokovo dobro.

Gre ob tem za kršenje otrokovih pravic ali je odločitev o tem zgolj pravica staršev oziroma skrbnikov? Pri tem gre vendarle za otrokovo telo in spremembo, ki bi jo lahko v prihodnosti le deloma popravili.

Povprašali smo na **Ministrstvo za zdravje**, kjer pa so bili formalni: *"Stališče ministrstva za zdravje je, da morajo biti vsi posegi opravljeni strokovno in skladno z medicinsko doktrino."* Pa so posegi brez zdravstvenih razlogov v skladu z medicinsko doktrino? Tega odgovora nismo dobili ne na Ministrstvu za zdravje ne na **Zdravniški zbornici Slovenije**. So pa nam na ministrstvu povedali, da nimajo nobene pobude za zakon, ki bi v prihodnje urejal tovrstno področje.

Primarij dr. **Andrej Kmetec** z oddelka za urologijo v ljubljanskem kliničnem centru nam je povedal, da obrezovanje fantkov izvajajo le, če so za to podani strokovni razlogi, staršem pa nikoli ne svetujejo obrezovanja iz higienskih razlogov. Kot pravi, je drugačen problem obrezovanje iz verskih razlogov. *"Tukaj vpliva nimamo, saj gre za versko vprašanje, ki pa ima korenine tudi v higienskih razlogih. Običajno tovrsten poseg opravijo v zasebnih ustanovah ali doma na kakšen drug način. Občasno ga izvajamo tudi v kliničnem centru, vendar predvsem zato, ker je poseg na otroku narejen strokovno in v anesteziji,"* je razložil dr. Kmetec in dodal, da bi prepričani verniki ob zavrnitvi našli druge možnosti obrezovanja otrok – doma, brez anestezije s posledično krvavitvijo in slabokrvnostjo otrok. *"Že sedaj se verjetno veliko posegov opravlja na tak način,"* je še pripomnil primarij.

Institucionalno pohabljanje

"Obrezovanje novorojenčkov in mladostnikov iz razlogov, ki niso nujno medicinske narave, imenujejo institucionalno pohabljanje. Služi izključno zadovoljevanju želja in potreb staršev! Sodi v isto kategorijo, kot, na primer, sodilo tetoviranje ali lepotne operacije otrok na željo staršev," pravi psihologinja **Andreja Pšeničny**. Meni, da je obrezovanje prastar obred iniciacije fanta v moškega, ki ga poznajo številne kulture. Najverjetneje gre za nadomestek za žrtvovanje živih ljudi – namesto človeka so bogovom žrtvovali del telesa – kožico uda.

Obrezovanje je za otroka travmatska izkušnja!

Kot pravi dr. Pšeničnyjeva je vpliv na osebno oblikovanje v odraščanju večplasten. Najprej je to za otroka telesna travma, saj je obrezovanje ponavadi izvedeno brez anestezije, celjenje boli, neredko pa se rana tudi vname. Odrasli moški, ki so se prostovoljno obrezali na enak način, kot to počnejo dojenčkom in dečkom, so poročali o zelo hudih bolečinah.

Odnos staršev do otroka

"Starši, ki menijo, da lahko v vsakem primeru vedo in zato določajo, kaj je za otroka bolje, lahko pri tem prezrejo in ignorirajo otrokove čustvene razvojne potrebe," pravi dr. Pšeničnyjeva in dodaja, da v tem primeru otrok služi predvsem zadovoljevanju njihovih potreb – da so dobri starši v očeh okolice, ki predpisuje določeno ravnanje z otrokom. Ob tem svojo odločitev zavijejo v vrsto racionalnih razlogov: verskih, higienskih, socialnih, vzgojnih ... S tem, ko starši ne upoštevajo otrokovih realnih razvojnih potreb, ampak mu jih "določajo," lahko zavrejo ali izkrivijo razvoj otroka v čustveno in osebno zrelega odraslega.

"Kakšne bodo izkušnje obrezanega odraščajočega fanta med vrstniki, pa je odvisno od tega, ali v okolju prevladujejo obrezani ali neobrezani moški, ker so tisti, ki se razlikujejo od večine, ponavadi bolj stigmatizirani, kar lahko prinese s seboj občutke neustreznosti ali celo sramu," je povedala psihologinja.

Je obrezovanje iz nemedicinskih razlogov res zdravo?

Razširjeno je prepričanje, da imajo obrezani moški manj zdravstvenih težav (rakavih obolenj penisa, vnetij urinarnega trakta ...) kot pa neobrezani moški. Pšeničnyjeva meni, da lahko to minimalno razliko najverjetneje pripišemo tistim razvojnim nepravilnostim penisa in kože (preozka kožica uda), zaradi katerih je treba kožico tako ali tako odstraniti iz medicinskih razlogov, saj onemogoča normalno higieno ali funkcioniranje penisa. Dolgo je bilo tudi razširjeno prepričanje, da imajo partnerice obrezanih moških manj raka na materničnem vratu, a novejša raziskava kažejo, da je razlika bolj odvisna od števila spolnih partnerjev in frekvence spolnih odnosov.

"Zdravstvene prednosti so torej prej zanemarljive kot ne. Med evolucijo se najbrž niso razvili "odvečni" deli človeka, da bi tako postali z njihovo odstranitvijo bolj zdravi. Pred desetletji so otrokom množično odstranjevali mandeljne, da bi imeli manj angine, a se je kmalu izkazalo, da so imeli potem več infekcij spodnjih dihal – bronhitisov in pljučnic," še pravi dr. Pšeničnyjeva.

Funkcije prepucija (kožice)

- Prepucij je občutljiv zaradi živčnih končičev na notranji površini, ki je odkrita med spolnim vzburljenjem.
- Varuje glavico penisa. Zavarovana glavica ostane mehka, vlažna in občutljiva skozi življenje, medtem ko izpostavljena glavica obrezanega moškega postane vedno bolj odebeljena in neobčutljiva. Če temu ne bi bilo tako, obrezan moški ne bi mogel prenašati odrgnjenosti izpostavljene glavice penisa zaradi obleke.
- Premičen ovoj kože na neobrezanem penisu omogoča, da prepucij drsi naprej in nazaj.
- Ohlapna koža na spodnjem delu nabreklega penisa omogoča, da le-ta drsi znotraj svojega

lastnega kožnega ovoja.

- Omenjene značilnosti olajšajo spolni odnos in pomagajo odpraviti probleme s pomanjkanjem navlaženosti nožnice.

Nasvet psihologinje

Odločitev, ali se bo fant obrezal ali ne (razen v redkih primerih, ko gre razvojne nepravilnosti), bi morala biti prepuščena njemu samemu. O njej naj bi se odločali, ko odrastejo, oziroma najmanj, ko dosežejo polnoletnost.